

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และวิธีการเผชิญความเครียด
ของเด็กป่วยโรคมะเร็ง

ผู้เขียน นางสาวบุษยรัตน์ ศิลปวิทยาทน

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีพรรณ กันชวัง

ประธานกรรมการ

อาจารย์นันทา

เลี้ยววิริยะกิจ

กรรมการ

บทคัดย่อ

มะเร็งในเด็กเป็น โรคร้ายที่คุกคามต่อชีวิตและส่งผลกระทบต่อจิตใจอารมณ์ของเด็กป่วยโรคมะเร็งอย่างมาก โดยเฉพาะความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และวิธีการเผชิญความเครียดของเด็กป่วยโรคมะเร็ง โดยใช้ทฤษฎีความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของมิเชล (Mishel, 1988) และใช้แนวคิดวิธีการเผชิญความเครียดของเด็กป่วยโรคร้ายของปีเตอร์เซน ชมิคท์ และบูลลินเจอร์ (Petersen, Schmidt & Bullinger, 2004) เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กป่วยโรคมะเร็ง อายุ 8-15 ปี ที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัดหรือรังสีรักษา ในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนตุลาคม 2550 ถึงเดือนธันวาคม 2550 จำนวน 60 ราย เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของเด็กป่วยโรคร้าย และแบบประเมินวิธีการเผชิญกับความเจ็บป่วยของเด็กป่วยโรคร้าย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยมีดังนี้

1. เด็กป่วยโรคมะเร็งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.3) มีความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนน้อยมีความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 6.7)

2. เด็กป่วยโรคมะเร็งทุกรายใช้วิธีการเผชิญความเครียดด้านการคิดถึงสิ่งที่ปรารถนามากที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.25) รองลงมาคือ การยอมรับ (คะแนนสัมพัทธ์ 0.19) และใช้การมีปฏิริยาทางอารมณ์น้อยที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.11) โดยร้อยละ 45.0 และร้อยละ 33.3 ระบุว่าตนเองมีความสามารถในการเผชิญความเครียดในภาพรวมปานกลาง และดี ตามลำดับ

3. เด็กป่วยโรคมะเร็งที่มีความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยในระดับปานกลางใช้วิธีการเผชิญความเครียดด้านการคิดถึงสิ่งที่ปรารถนามากที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.25) รองลงมาคือ การยอมรับ (คะแนนสัมพัทธ์ 0.19) และใช้การมีปฏิริยาทางอารมณ์น้อยที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.11) โดยร้อยละ 46.4 และร้อยละ 34.0 ระบุว่าตนเองมีความสามารถในการเผชิญความเครียดในภาพรวมปานกลาง และดีตามลำดับ

4. เด็กป่วยโรคมะเร็งที่มีความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยในระดับต่ำใช้วิธีการเผชิญความเครียดด้านการหนีห่างมากที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.25) รองลงมาคือ การคิดถึงสิ่งที่ปรารถนา (คะแนนสัมพัทธ์ 0.23) และใช้การมีปฏิริยาทางอารมณ์น้อยที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.09) โดยร้อยละ 50.0 ระบุว่าตนเองมีความสามารถในการเผชิญความเครียดในภาพรวมดีมาก และร้อยละ 25.0 ระบุว่าตนเองสามารถเผชิญกับความเครียดดี และปานกลาง

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้แนะให้พยาบาลมีความรู้ความเข้าใจในความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และวิธีการเผชิญความเครียดของเด็กป่วยโรคมะเร็ง และใช้ในการวางแผนการพยาบาลที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และวิธีการเผชิญความเครียดของเด็กป่วยโรคมะเร็งต่อไป

Thesis Title Uncertainty in Illness and Coping Strategies Among Children with Cancer

Author Miss Busayarat Silapavitayatorn

Degree Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Seepan Kantawang Chairperson

Lecturer Nunta Leoviriyakit Member

ABSTRACT

Childhood cancer is a chronic, life-threatening disease that has a profound psychological impact on the children, especially uncertainty in illness. The purposes of this descriptive study were to describe uncertainty in illness and coping strategies among children with cancer. Theory of uncertainty in illness of Mishel (1988) and concept of coping strategies in children with chronic disease of Petersen, Schmidt & Bullinger (2004) were used as the study framework. The study sample included 60 children with cancer, aged between 8-15 years, who were receiving chemotherapy and radiation and admitted to pediatric units, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during October 2007 to December 2007. Purposive sampling was used to select the sample. The research instruments consisted of the Children's Uncertainty in Illness Scale (CUIS) and Coping of Disease Inventory (CODI). Data were analyzed using descriptive statistics.

The study findings were as follows:

1. Most of the children with cancer reported having uncertainty in illness at a moderate level (93.3%) and a few reported having uncertainty in illness at a low level (6.7%).
2. All the children with cancer reported using wishful thinking, acceptance, and emotional reactions as the most, second, and least used coping strategies, respectively (relative

score = 0.25, 0.19, and 0.11). Forty-five percent reported having overall ability to cope with the illness at a moderate level and 33.3% reported having overall ability to cope with the illness at a good level.

3. Children with cancer who had moderate uncertainty in illness reported using wishful thinking, acceptance, and emotional reaction as the most, second, and least used coping strategies, respectively (relative score = 0.25, 0.19, and 0.11). Forty-six point six percent reported having overall ability to cope with the illness at a moderate level and 34.0% reported having overall ability to cope with the illness at a good level.

4. Children with cancer who had low uncertainty in illness reported using distance, wishful thinking, and emotional reaction as the most, second, and least used coping strategies, respectively (relative score = 0.25, 0.23, and 0.09). Fifty percent reported having overall ability to cope with the illness at a very good level and 25.0% reported having overall ability to cope with the illness at a good and a moderate levels.

The results of this study provide nurses with understanding uncertainty in illness and coping strategies of children with cancer. Nurses can use these results in planning appropriate nursing care. Further studies on factors influencing uncertainty in illness and coping strategies of children with cancer are recommended.